

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **P.M.**,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej, na posiedzeniu w dniu 10 lipca 2025 r.,
zażalenia skazanego na postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie
z dnia 8 kwietnia 2025 r., IV Ka 1844/23,
o nieuwzględnieniu wniosku o przywrócenie terminu do złożenia wniosku
o uzasadnienie wyroku,
na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł
utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 stycznia 2024 r., IV Ka 1844/23, Sąd Okręgowy w Krakowie zmienił wyrok Sądu Rejonowego w Miechowie z dnia 20 września 2023 r., II K 424/21, co doprowadziło do prawomocnego skazania P.M. za przestępstwa z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.; dalej: u.p.n.) na karę łączną 2 lat i 9 miesięcy pozbawienia wolności.

Na rozprawę apelacyjną oskarżony nie stawiał się (protokół k. 435), będąc prawidłowo zawiadomionym o jej terminie – zawiadomienie o terminie rozprawy apelacyjnej P.M. odebrał osobiście w dniu 11 grudnia 2023 r., co potwierdził własnoręcznym podpisem (k. 434). Natomiast na rozprawie obecny był jego

obrońca z urzędu adw. M.Ł. (k. 435). Żadna ze stron nie złożyła wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego.

Pismem z dnia 20 marca 2024 r. skazany zwrócił się z wnioskiem o zwrot wszystkich zatrzymanych rzeczy. W treści tego wniosku wskazał, że „obecnie już nie toczy się wobec mnie żadne postępowanie” (k. 414).

Następnie, pismem z dnia 8 maja 2024 r. skazany zwrócił się do Sądu Okręgowego w Tarnowie o „przysłanie odpisu postanowienia wyroku Sądu Rejonowego w Miechowie z dnia 20 września 2023 r. zmienionego przez Sąd Okręgowy w Krakowie, sygn. akt II K 424/21 SR Miechów” (k. 425). W odpowiedzi na ten wniosek Sąd Rejonowy w Miechowie doręczył skazanemu odpis prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego wraz z odpisem wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie (k. 428).

Kolejno, pismem z dnia 14 listopada 2024 r. skazany zwrócił się do Sądu Okręgowego w Krakowie o „ponowne wydanie wyroku” z uwagi na fakt nienależytej obsady sądu w postępowaniu apelacyjnym i orzekanie przez sędziego powołanego do pełnienia urzędu na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 3; dalej: ustawa nowelizująca KRS) – SSO X. Y.. W tym piśmie zawarł też wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu (k. 444). Skazany został poinformowany, że wyrok wydany w jego sprawie jest prawomocny i nie podlega zaskarżeniu (k. 449).

Ponadto, do Sądu Okręgowego w Krakowie zostało przekazanie adresowane do Sądu Najwyższego pismo skazanego, w którym ten wnosi o kasację wyroku wydanego w tej sprawie i o wyznaczenie obrońcy z urzędu (pismo z dnia 14 listopada 2024 r., k. 455).

Zarządzeniem z dnia 24 stycznia 2025 r., IV Ka 1844/23, Zastępca Przewodniczącego IV Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w Krakowie wyznaczył skazanemu obrońcę z urzędu celem ewentualnego sporządzenia i podpisania kasacji (k. 465).

Wyznaczony obrońca z urzędu przedłożył opinię o braku podstaw do wniesienia kasacji. W tej opinii zawarł także wniosek o przywrócenie terminu do

złożenia wniosku o sporządzenie pisemnego uzasadnienia i doręczenie wyroku Sądu odwoławczego z uzasadnieniem (k. 475).

Postanowieniem z dnia 8 kwietnia 2025 r. Sąd Okręgowy w Krakowie, IV Ka 1844/23, nie uwzględnił wniosku obrońcy skazanego o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wyroku.

Pismem z dnia 22 kwietnia 2025 r. skazany złożył na to postanowienie zażalenie. Wskazał w nim, że kwestionuje niesporządzenie „wniosku o kasację” wyroku Sądu odwoławczego z uwagi na fakt, że w składzie Sądu odwoławczego zasiadał SSO X. Y. Skazany podniósł, że przedkładając opinię o braku podstaw do wniesienia kasacji obrońca działał na jego niekorzyść. W tym piśmie skazany zawarł także wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu celem sporządzenia zażalenia.

W aktach sprawy znajduje się także pismo skazanego, w którym ten zwrócił się do Sądu Okręgowego w Krakowie o nadesłanie odpisu wyroku tego Sądu z dnia 19 stycznia 2024 r., IV Ka 1844/23, celem zweryfikowania procedury, w której do pełnienia urzędu zostali powołani sędziowie tworzący skład Sądu orzekającego. Na tym piśmie znajduje się adnotacja (zarządzenie), aby doręczyć skazanemu odpis wyroku w trybie art. 157 § 1 k.p.k. (k. 494).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie okazało się niezasadne, dlatego też Sąd Najwyższy utrzymał w mocy postanowienie Sądu Okręgowego w Krakowie.

Należy w pełni podzielić argumentację Sądu Okręgowego. W zaskarżonym postanowieniu została ona przedstawiona dwutorowo: po pierwsze, poprzez wskazanie na niedotrzymanie 7-mio dniowego terminu do złożenia wniosku o przywrócenie terminu, liczonego od ustania przeszkody; po drugie, poprzez powołanie się na zawinienie skazanego w uchybieniu terminu. Odnosząc się do tego pierwszego zagadnienia należy wskazać, że ma rację Sąd odwoławczy podając, że ww. termin nie został zachowany. Moment ustania przeszkody niewątpliwie należy wiązać z powzięciem przez skazanego informacji o wydaniu wyroku przez Sąd odwoławczy. Abstrahując w tym miejscu od okoliczności związanych z udziałem w rozprawie odwoławczej (o czym w dalszej części),

skazany niewątpliwie posiadał wiedzę o zapadłym wyroku dużo przed złożeniem przez obrońcę wniosku o przywrócenie terminu. Sąd Okręgowy trafnie zwraca uwagę na to, że skazany już w marcu 2024 r. (w piśmie na k. 414) wprost wskazał, że nie toczy się obecnie przeciwko niemu żadne postępowanie, a więc miał świadomość, że niniejsze postępowanie zostało już prawomocnie zakończone. Nawet gdyby przyjąć, że jest to okoliczność niewystarczająca, to w maju 2024 r. skazanemu doręczono odpisy obu wyroków wydanych w sprawie, wraz z informacją, że wyrok pierwszoinstancyjny jest prawomocny (pismo k. 428, datowane na 23 maja 2024 r.). Ponadto, pismem z dnia 26 listopada 2024 r. skazany został poinformowany o tym, że wyrok zapadły w jego sprawie jest prawomocny (pismo k. 449). Nie można zatem uznać, aby ustanie przeszkody, wyznaczające początek biegu terminu do złożenia wniosku o przywrócenie terminu, nastąpiło w ciągu 7-miu dni przed dniem złożenia wniosku przez obrońcę skazanego, tj. 5 marca 2025 r. (data nadania opinii o braku podstaw do wniesienia kasacji, zawierającej wniosek o przywrócenie terminu).

Ma także rację Sąd Okręgowy, że to z winy skazanego doszło do uchybienia terminowi. Skazany nie stawiał się na rozprawę odwoławczą pomimo osobistego odebrania zawiadomienia o jej terminie, przesłanego na adres domowy (k. 434). W rozprawie brał udział jego obrońca. Skazany miał więc pełnię możliwości, aby podjąć czynności zmierzające do zaskarżenia wyroku – czy to działając z własnej inicjatywy i stawiając się na rozprawie, gdzie byłby pouczony o możliwości wnioskowania o uzasadnienie wyroku Sądu odwoławczego, czy też poprzez kontakt z obrońcą i podjęcie decyzji o złożeniu przez swojego reprezentanta procesowego takiego wniosku. Takich czynności skazany nie podjął przez kolejnych kilka miesięcy. Wola zaskarżenia wyroku kasacją z powodu nienależytej obsady sądu została przez skazanego wyrażona dopiero w listopadzie 2024 r., co słusznie odnotował Sąd Okręgowy w zaskarżonym postanowieniu, przy czym, jak wynika z korespondencji prowadzonej przez skazanego z organami procesowymi, co najmniej od marca 2024 r. skazany wiedział, że postępowanie w jego sprawie zostało prawomocnie zakończone.

Nie sposób nie zauważyć, że procesowa aktywność skazanego skupia się na dążeniu do zweryfikowania prawidłowości wydanego w jego sprawie wyroku

Sądu odwoławczego z punktu widzenia składu tego sądu. Trzeba więc podkreślić, że pisma skazanego z dnia 14 listopada 2024 r. zostały potraktowane jako sygnalizacja potrzeby wznowienia postępowania karnego z urzędu. W aktach sprawy znajduje się pismo Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 14 stycznia 2025 r., w którym Sąd ten zwraca akta sprawy po służbowym wykorzystaniu – rozpoznaniu kwestii wznowienia postępowania – i wskazuje, że nie znalazł podstaw do wznowienia postępowania z urzędu, o czym poinformowano skazanego (k. 452).

Podsumowując – Sąd Najwyższy rozpoznał merytorycznie zażalenie skazanego i zaaprobował rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w przedmiocie wniosku obrońcy skazanego przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia na piśmie i doręczenie skazanemu wyroku z dnia 19 stycznia 2024 r., IV Ka 1844/23, wraz z tym uzasadnieniem, oraz przedstawioną na jego poparcie argumentację. Należy także zwrócić uwagę na objęcie rozpoznaniem w postępowaniu wznowieniowym kwestii, której zbadania skazany stale się domaga, tj. prawidłowości składu Sądu odwoławczego. W tej sytuacji nie znaleziono żadnych podstaw do wzruszenia zaskarżonego postanowienia, a więc należało utrzymać w je w mocy.

Na marginesie należy dodać, że w uzasadnieniu swego pisma skazany wnosił także o wyznaczenie mu obrońcy z urzędu do sporządzenia zażalenia. Nie jest jasne, czego konkretnie miało dotyczyć to zażalenie, bowiem z treści pisma wynika, że skazany nie zgadza się także z treścią opinii przedłożonej do akt sprawy przez obrońcę z urzędu. Zakładając jednak, że skazanemu chodziło o sporządzenie zażalenia na postanowienie z dnia 8 kwietnia 2025 r., to jego pismo z dnia 22 kwietnia 2025 r. zostało potraktowane jako takie właśnie zażalenie, następnie zostało przekazane do Sądu Najwyższego i rozpoznane niniejszym postanowieniem. Wobec tego wniosek skazanego o wyznaczenie obrońcy jest bezprzedmiotowy.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.

[WB]

[r.g.]

